

45

ФАКТИЧЕСКА СПРАВКА

**по Конституционно дело N 6 от 1995 г.
за оспорване на конституционността на
решение на Народното събрание от 01 март 1995
г. за освобождаване на заместник-председателя
на Народното събрание Кристиян Кръстев**

Конституционно дело N 6 от 1995 г. е образувано по искане на 52 народни представители от 37-о Народно събрание за установяване на противоконституционност на решението на Народното събрание от 01 март 1995 г. за освобождаването на заместник-председателя на Народното събрание Кристиян Кръстев.

1. На 12 януари 1995 г. 37-о Народно събрание направи промени в Правилника за организацията и дейността на Народното събрание (ПОДНС) относно броя на заместник-председателите. С решение (Д.В.,бр.6/95г.) Парламентът възприе **принципа - всяка парламентарна група да има излъчен от нея и член на същата група заместник-председател на Народното събрание.** Този принцип намери своето нормативно разрешение с приетото изменение на ПОДНС като в чл.4, ал.2 думите "до трима" се заменят с "петима" и се осигури възможност всяка парламентарна група да има свой представител като заместник-председател на Народното събрание.

2. На 12.01.1995 г. Народно събрание прие Решение за приемане на процедурни правила за избиране на заместник-председатели на Народното събрание. **В решението (Д.В.,бр.6/95 г.) се посочва, че: 1. Народното събрание избира петима заместник-председатели - по един от всяка парламентарна група и 2. Всяка парламентарна група може да прави предложения за заместник председатели на Народното събрание, т. е. правното основание за избирането и заемането на длъжността е принадлежността към определена парламентарна група.**

Това са изисквания на обективното право, които трябва да бъдат изпълнявани. С Решение от 12.01.1995 г. (Д.В., бр.6/95г.) Народното събрание избра за заместник-председатели на Народното събрание: Нора Ананиева, Иван Куртев, Атанас Железчев Юнал Лютфи и Кристиян Кръстев. Всичките те са предложени без алтернативни кандидатури от своите парламентарни групи и всеки от тях е член на предложилата го група.

3. На 25.01.1995 г. до председателя на Народното събрание акад. Благовест Сенгов е постъпило заявление от народния представител Кристиян Кръстев на основание чл.15, ал. 3 от ПОДНС, в което той заявява, че напуска Парламентарната група на Българския Бизнес Блок (ПГ на БББ).

4. На 25.01.1995 г. до председателя на Народното събрание е постъпило писмо от ПГ на БББ, което уведомява, че Кристиян Кръстев с решение е изключен от състава на парламентарната група. Следователно двете линии на поведение - изразената воля на народния представител Кристиян Кръстев да не принадлежи към ПГ на БББ и да не я представлява, и от друга страна - решението на парламентарната група да го изключи са на лице. Те правомерно водят до искането на ПГ на БББ от 07.02.1995 г. на основание параграф 2 от ПОДНС, за освобождаването на посочения от нея заместник-председател на Народното събрание.

Параграф 2 от ПОДНС е ново основание в сравнение с Правилника на 36-о Народно събрание за освобождаване на заместник-председател на Парламента; с него основанията стават три - по чл. 5, ал. 1, точки 1 и 2 и по параграф 2.

5. По искането за освобождаване на заместник-председателя на Народното събрание Кристиян Кръстев на 09.02.1995 г. е произведено тайно гласуване (пар.2, ал.2), но поради несъбиране на необходимото мнозинство искането е отхвърлено. Искането е направено без мотиви, защото юридическият състав на това правно основание не изисква посочването на мотиви.

6. На 22.02.95 г. е постъпило искане, подписано от 80 народни представители за освобождаване на Кристиян Кръстев като заместник-председател на Народното събрание със становище, че той обективно не може да

изпълнява задълженията си и да защитава интересите като представител на Парламентарната група на Българския Бизнес Блок. Искането е основано на чл.5, ал.1, т. 2 ПОДНС, т.е. то почива на ново правно основание: обективна невъзможност на заместник-председателя да изпълнява своите задължения. Вносителите на искането се позовават на изключването на Кристиян Кръстев от парламентарната група, което обективно възпрепятствува третирането му като заместник-председател, излъчен от парламентарна група. По направеното искане, подкрепено с групи подписи (общо поне 1/3 от всички народни представители) е проведено тайно гласуване на 01.03.1995 г. и с решение и необходимото мнозинство Народното събрание освобождава Кристиян Кръстев като заместник-председател на 37-о Народно събрание.

7. По искането, направено пред Конституционния съд за оспорване конституционността на освобождението на Кр. Кръстев се твърди, че той не се намира в обективна невъзможност да бъде заместник-председател. Прави се тълкуване на понятието "обективна невъзможност", но не е ясно какви са правните съображения на ищците за това тълкуване. Съдържанието на понятието "обективна невъзможност" в публичното правосъдие да се разглежда в съпоставка с близки понятия, които присъствуват в действащи конституционни текстове и разпоредби на закони. Тези действащи текстове (напр. чл. 97, ал.1, т.2; чл. 129, ал.3 ; чл.148, ал.1, т. 4 от Конституцията, чл. 98, т.4 от ЗИНПОСК и чл. 42, ал.1, т. 2 от ЗМСМА) указват за специфично съдържание и рамки на "обективна невъзможност", които са различни от тези в напр. в облигационното право (чл.81, ал.1 от Закона за задълженията и договорите).

Ищците вероятно съзнават това и разширяват "обективната невъзможност" като към физическа невъзможност на човешкия организъм прибавят и други независещи от него причини, които препятстват присъствието на заместник-председателя да присъства в сградата на Народното събрание.

Посочено беше, че парламентарните групи, представени в Народното събрание, са пет и че всяка от тях е представена от заместник-председател; това е

основателна причина и смисъл 37-то Народно събрание да има петима заместник-председатели.

Допълнителен аргумент към това е, че председателят на Народното събрание може да възлага да го замества заместник-председателя, излъчен от най-голямата парламентарна група (чл. 8, ал. 2 от ПОДНС) - още един пример за тясната връзка между длъжността заместник-председател и принадлежността му към парламентарната група, която го е предложила.

Следователно заместник-председател на Народното събрание, напуснал парламентарната група и не представляващ парламентарна група, не може обективно да изпълнява задълженията си и няма правно основание да заема този пост съобразно процедурата за избиране на заместник-председател (вж. Решение за приемане на процедурни правила за избиране на заместник-председател на Народното събрание).

От посочените факти и аргументи е видно, че **приетото решение на 37-о Народно събрание от 1 март 1995 г. за освобождаване на заместник-председателя Кристиян Кръстев е в съответствие с Конституцията, Правилника за организацията и дейността на Народното събрание и приетите въз основа на тях актове.**

ОТДЕЛ "ПРАВЕН"